

Қазақстан Республикасындағы мәдениет

Шығарылған күні: 18 сәуір 2023

Келесі шығарылым күні: 18 сәуір 2024 жыл

- Негізгі ойлар
- Мәдениет мекемелерінің динамикасы
- Глоссарий
- Әдістемелік түсініктемелер
- Қатысты басылымдарға сілтемелер
- Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі ойлар

2023 жылғы 1 қаңтарда Қазақстан Республикасында: 3917 қоғамдық кітапхана, 3102 мәдени-демалыс ұйымдары, 271 музей, 208 ойын-сауық және демалыс саябағы, 105 кинотеатр, 73 театр, 44 концерттік ұйым, 13 хайуанаттар бағы және 3 цирк жұмыс істеді.

2022 жылы ең көп келушілер кітапханалар (51239,3 мың келу), кинотеатрлар (17047,5 мың келу), ойын-сауық және демалыс саябақтары (14273,7 мың келу), музейлер (6097,3 мың келу) болды. Бұл ретте ең көп іс-шараларды мәдени-демалыс ұйымдары (196,7 мың бірлік), театрлар (15,4 мың бірлік), ойын-сауық және демалыс саябақтары (6,7 мың іс-шара) және концерттік ұйымдар (5,9 мың бірлік) өткізді.

Өңірлік бөліністе 2022 жылы Алматы қаласы (5830,1 мың келу), Түркістан облысының (3914,3 мың келу), Ақмола облысының (3518,2 мың келу) және Абай облысының (3547,3 мың келу) кітапханалары ең көп келушілер болып табылады. Киносеанстарға ең көп қатысу Республикалық маңызы бар қалаларға тиесілі: Алматы қаласы – 6233,1 мың келу, Астана қаласы – 3552 мың келу, Шымкент қаласы – 1264,7 мың келу. Музейлерге ең көп Түркістан облысында (1492,5 мың адам) және Астана қаласы (643,1 мың адам) барады.

Кесте 1

2023 жылғы 1 қаңтарға арналған мәдениет мекемелерінің желісі

бірлік

	Театрлар	Музейлер	Мәдени-демалыс мекемелері	Кинотеатрлар	Кітапханалар	Концерттік ұйымдар	Саябақтар	Хайуанаттар бағы	Цирктер
Қазақстан Республикасы	73	271	3 102	105	3 917	44	208	13	3
Абай	1	8	125	3	137	1	6	1	-
Ақмола	2	15	261	2	339	x	3	x	-
Ақтөбе	2	20	202	2	237	1	9	2	-
Алматы	2	16	118	x	133	-	11	-	-
Атырау	1	16	82	4	143	2	9	-	-
Батыс Қазақстан	2	19	269	9	362	3	11	-	-
Жамбыл	3	17	199	5	275	1	13	-	-
Жетісу	x	14	134	2	149	3	1	-	-
Қарағанды	4	16	255	8	257	1	19	1	-
Қостанай	4	9	244	7	340	1	9	-	-
Қызылорда	1	14	172	2	209	2	3	-	-
Маңғыстау	2	7	42	6	68	1	10	-	-
Павлодар	2	12	280	5	228	1	4	-	-
Солтүстік Қазақстан	3	13	240	4	318	1	6	2	-
Түркістан	3	27	252	3	395	x	27	-	-
Ұлытау	x	6	43	x	57	1	2	-	-
Шығыс Қазақстан	1	9	172	3	170	1	5	2	-
Астана қ.	9	9	1	11	23	4	22	x	1
Алматы қ.	23	19	1	21	33	17	20	2	1
Шымкент қ.	6	5	10	6	44	1	18	1	1

2. Мәдениет мекемелерінің динамикасы

2022 жылы пандемияға байланысты шектеу шараларын толығымен алынып тасталуына байланысты барлық мәдениет мекемелерінің қатысуы мен өткізілген іс-шаралардың артуы байқалады.

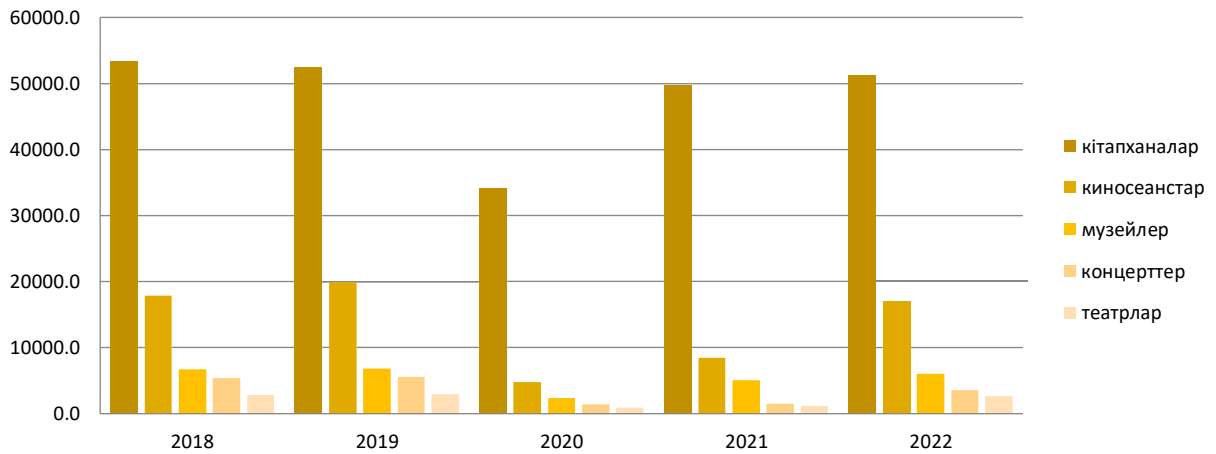
2021 жылмен салыстарғанда келушілердің ең көп өсуі цирктерде байқалады – 6 еседен астам, театрлар мен концерттік ұйымдарға келушілер саны 2,3 есеге, киносеанстарға келушілер саны 2 есеге, ойын-сауық және демалыс саябақтарына келушілер саны 34,1%-ға хайуанаттар бағына келушілер саны 28,1%-ға және музейлерге келушілер саны 19,1%-ға өсті.

2022 жылы демалыс және ойын-сауық саябақтарында өткізілетін іс-шаралар саны 4,4 есе өсті, цирк қойылымдарының саны 2,2 есе өсті, сондай-ақ концерттік (1,7 есеге), мәдени-демалыс (1,6 есеге) ұйымдар мен театрлар өткізген іс-шаралар саны 42,3%-ға артты.

Сурет 1

Мәдениет мекемелеріне бару

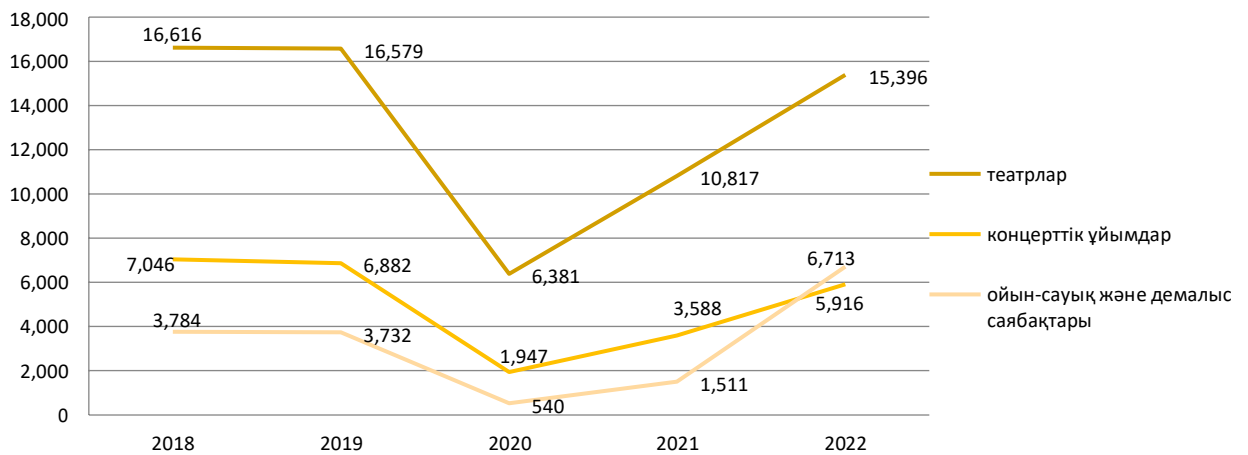
мың келу

Мәдени-бұқаралық іс-шаралар саны

Сурет 2

мың келу

Электрондық кестелер:

[Қазақстан Республикасындағы кітапханалар мен музейлердің қызметі](#)

[Қазақстан Республикасындағы кинематографиялық ұйымдардың қызметі](#)

[Қазақстан Республикасындағы театрлар мен цирктердің қызметі](#)

[Қазақстан Республикасындағы мәдени-демалыс және концерттік ұйымдардың қызметі](#)

[Қазақстан Республикасындағы ойын-сауық және демалыс саябақтарының, хайуанаттар бағының және океанариумның қызметі](#)

Динамикалық кестелер:

[1995 жылдан 2022 жылға дейін мәдениет мекемелерінің болуы.](#)

[Кітапханалардың қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Хайуанаттар бағының қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Концерттік ұйымдардың қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Мәдени-демалыс ұйымдарының қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Музейлердің қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[2001 жылдан 2022 жылға дейін кино көрсетуді жүзеге асыратын ұйымдардың қызметі.](#)

[Саябақтардың қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Театрлардың қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

[Цирк қызметі 2001 жылдан 2022 жылға дейін.](#)

3. Глоссарий

Кітапхана - ақпараттық, мәдени, білім беру функцияларын орындайтын, ұйымдастырылған баспа және қолжазба құжаттары қоры, графикалық, аудиовизуалды материалдар, электрондық жеткізгіштердегі құжаттар бар және оларды жеке және заңды тұлғаларға уақытша пайдалануға беретін мәдениет ұйымы.

Концерттік ұйымдар - әдебиет пен өнер туындыларын көпшілік алдында орындауға жағдай жасау және көркем ұжымдар мен жекелеген орындаушыларды танымал ету үшін шаралар кешенін іске асыратын ойын-сауық ұйымдары.

Музейлер - музей экспонаттары мен музей коллекцияларын сақтау, зерделеу және көпшілік алдында ұсыну үшін құрылған, мәдени, білім беру және ғылыми-зерттеу функцияларын жүзеге асыруға және Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұрасын танымал етуді қамтамасыз етуге арналған мәдениет ұйымдар.

Театрлар - әдебиет пен өнер туындыларының сахналық қойылымдарын жүзеге асыратын ойын-сауық ұйымдары (драмалық, музыкалық-драмалық, музыкалық, хореографиялық, қуыршақ, пантомималар, балалар мен жасөспірімдерге арналған сатиралар мен әзілдер, жастар, эксперименттік).

Анимациялық фильм - бұл бейнелеу өнерінің графикалық әдістері мен әдістерін, компьютерлік графика мүмкіндіктерін, іс-әрекеттер мен көріністерді жандандыру арқылы жасалған фильм.

Деректі фильм - режиссер операторлық өнер, монтаждық жүйе және басқа да құралдар арқылы түсіндіретін өзекті оқиғаларды, шындық фактілерін тіркейтін сценарий сюжеті негізінде жасалған фильм.

Қысқа метражды фильм - алпыс минуттан аспайтын фильм қысқа метражды фильм болып табылады.

Толықметражды фильм-ұзақтығы алпыс минуттан кем емес фильм толықметражды фильм болып табылады.

Фильм - кез-келген нысанда және әр түрлі жанрларда шығармашылық ниет негізінде жасалған, кинопланкаға, магниттік пленкаға немесе тасымалдаушы түрлеріне бекітілген және тақырыптық тұтастыққа қосылған, бір-бірімен дәйекті байланысқан кадрлардан тұратын және тиісті техникалық құралдардың көмегімен қабылдауға арналған бейнеден, дыбыстық сүйемелдеуден тұратын аудиовизуалды туынды.

Фильм өндірісі - автордың шығармашылық ниетін жүзеге асыру процесі, нәтижесінде аудиовизуалды шығарма жасалады.

4. Әдістемелік түсініктемелер

Шығарылымда мәдениет мекемелерінің (кітапханалар, театрлар, цирктер, музейлер, концерттік ұйымдар, ойын-сауық және демалыс саябақтары, хайуанаттар бағы мен океанариум, кинотеатрлар, мәдени-демалыс ұйымдары) жұмысы туралы статистикалық деректер келтірілген.

5. Қатысты басылымдарға сілтемелер

[«Қазақстан 2022 жылы» статистикалық жылнамасы](#)

[«Қазақстан өңірлері 2022 жылы» статистикалық жылнамасы](#)

[«Қазақстан балалары» статистикалық жинағы](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Мәдениет статистикасының көрсеткіштерін қалыптастыру әдістемесі](#)

[1-кітапхана «Кітапхана қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-демалыс «Мәдени-демалыс ұйымдарының қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-хайуанаттар паркі, океанариум «Хайуанаттар паркі, океанариум қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-кино «Кино көрсетуді және кинофильмдерді шығаруды жүзеге асыратын ұйымдардың қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-концерт «Концерт қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-музей «Музей қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-саябақ «Ойын-сауық және демалыс саябағының қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-театр «Театр қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[1-цирк «Цирк қызметі туралы есеп» нысаны](#)

[Қазақстан Республикасындағы хайуанаттар бағының, океанариумның қызметі туралы, сапа туралы есеп, 2019ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы кітапханалардың қызметі туралы, сапа туралы есеп, 2019ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы театрлардың қызметі туралы, сапа туралы есеп, 2019ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы концерттік қызмет туралы, сапа бойынша есеп, 2019ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы цирк қызметі туралы, сапа туралы есеп, 2020ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы кинематографиялық ұйымдардың қызметі туралы, сапасы бойынша есеп, 2020ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы ойын-сауық және демалыс парктерінің қызметі туралы, сапасы бойынша есеп, 2020ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы мәдени-демалыс ұйымдарының қызметі туралы, сапа жөніндегі есеп, 2021ж.](#)

[Қазақстан Республикасындағы музейлердің қызметі туралы, сапа туралы есеп, 2021ж.](#)

[Мәдениет статистикасы, «Талдау» Ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Шығаруға жауаптылар: Қызмет көрсету және энергетика статистикасы департаменті	Департамент директоры: Г. Қарауылова Тел. +7 7172 749060	Орындаушы: С. Аккушкарова Тел. +7 7172 749315 E-mail: s.akkushkarova@aspire.gov.kz	Мекен-жайы: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс